

Čís. 3843.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.).

Nárok vdovy a sirotků po zaměstnanci na zaopatřovací požitky jest nárokem samostatným, na nároku zaměstnancově nezávislým.

Samostatný hospodářský správce náleží do skupiny VIII.

(Rozh. ze dne 7. května 1924, Rv II 128/24.)

Žalobkyně domáhala se na žalované majitelce velkostatku, na němž byl manžel žalobkyně revírním lesním a samostatným hospodářským správcem, by doplnila žalobkyni a její nezletilé dceři služební požitky, vyplácené dosud všeobecným pensijním ústavem v Brně, na míru zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Žalobkyně domáhá se toho, by žalovaná jako poslední zaměstnavatelka jejího zemřelého manžela doplnila zaopatřovací požitky, jež jí a její dceři všeobecný pensijní ústav v Brně vyplácí. Tento nárok spočívající na zákonu ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., jest, jak soud odvolací správně vyložil, nárokem samostatným, na nároku jejího v aktivní službě zemřelého manžela nezávislým, neboť neopírá se o to, jak dovolatelka mylně se domnívá, že zemřelý manžel žalobkyně požíval po případě měl nárok na zaopatřovací požitky ve smyslu uvedeného zákona, nýbrž o to, že zemřelý manžel žalobkyně byl zaměstnancem na velkém majetku pozemkovém, a že ona jako vdova po něm od všeobecného pensijního ústavu v Brně pensi a příspěvek na dítě jako zaopatřovací požitky brala od roku 1917 a dosud bere. Je-li však nárok žalobkyně na doplnění zaopatřovacích požitků, jí a její nezl. dceři patřících a jí již také braných, nárokem samostatným, pozbývají významu všechny vývody dovolání, spočívající na mylném právním předpokladu, že nárok tento nárokem samostatným není, nýbrž že jest pouze nárokem, odvozeným z nároku zemřelého manžela žalobkyně, který v době svého úmrtí 11. září 1917 ani zaopatřovacích požitků jako zaměstnanec na velkém statku pozemkovém nepožíval, ani prý nároku na ně neměl. Žalobkyně neprovdala se za svého zemřelého manžela jako pensistu, nýbrž jako aktivního zaměstnance na velkém majetku pozemkovém, který v době svého úmrtí bral aktivní služební požitky od žalované jako své poslední zaměstnavatelky. Když v důsledcích toho byly žalobkyni jako vdově po zaměstnanci na velkém majetku pozemkovém všeobecným pensijním ústavem v Brně pense a dětský příspěvek vyměřeny a také skutečně vypláceny, nevztahuje se na ni a její nezl. dceru, i když ovdověla před 1. lednem 1920, předpis Šu 6 (2) po případě Šu 7 (2) zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., který na myslí má manželky a děti po pensistech na velkém majetku pozemkovém, po 1. lednu 1920 ovdovělé po případě osiřelé. Nepochybil tudíž

soud odvolací, přiznav žalobkyni a její dceři nárok na doplnění zaopatřovacích požitků, jimi od všeobecného pensijního ústavu již bráných, proti žalované jako poslední zaměstnavatelce jejího v aktivní službě zemřelého manžela na míru zákona stanovenou, a jest proto dovolání žalované v tomto směru neopodstatněným. Než ani pokud jde o výši doplňku zaopatřovacích požitků žalobkyni a její dceři přiznaného, nelze dovolání žalované vyhověti. Soud odvolací v napadeném rozsudku již uvedl, že zemřelý manžel žalobkyně dle výpočtu obsaženého v zákoně ze dne 2. dubna 1923, čís. 46 sb. z. a n., jako revírní lesní patřil by do VIII. třídy zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém. Než kdyby toho nebylo, slušelo by zařazení zemřelého manžela žalobkyně do VIII. třídy považovati za správné, neboť obě dle zákona k tomu potřebné náležitosti jsou dány. Manžel žalobkyně byl samostatný hospodářský správce panství N. a proto jest tu dle zjištěného stavu věci beze vší pochyby ona samostatnost, již zákon žádá. Pokud jde o druhou náležitost (700 ha lesní půdy nebo 1000 měřic orné půdy), není sice, ani pokud se týče lesní půdy, ani pokud se týče orné půdy, jednotlivě dána. Poněvadž však zemřelý manžel žalobkyně spravoval u žalované 526 ha lesů a 95 ha půdy orné, sluší uznati správným názor soudu odvolacího, že v tomto případě dlužno hleděti k oběma způsobům zaměstnání manžela žalobkyně u žalované, neboť odpovídá to jak intencím zákona, tak i slušnosti a spravedlnosti; poněvadž, přepočte-li se 95 ha orné půdy dle poměru ze zákona plynoucího na půdu lesní, vychází p ř e s 700 h a půdy lesní, po případě při opačném výpočtu p ř e s 1000 m ě ř i c půdy orné, sluší i tuto druhou podmínku zařazení zemřelého manžela žalobkyně do VIII. třídy považovati za splněnu.

Čís. 3844.

Vyrovnačí řád.

Tim, že do první splátkové lhůty nebylo ještě vyrovnání schváleno, neprodloužila se lhůta ku splátce.

(Rozh. ze dne 8. května 1924, Rv I 1435/23.)

Žalovaný, jenž dlužil žalobci 1471 Kč, zavázal se ve vyrovnání zaplatiti věřitelům 40% kvotu ve třech lhůtách, z nichž první (15%) byla splatnou dne 30. dubna 1923. Vyrovnání bylo potvrzeno dne 20. dubna 1923, potvrzující usnesení bylo žalovanému doručeno dne 9. května 1923. Žalovaný zaplatil dne 16. května 1923 prostřednictvím banky A, jež nebyla zmocněnkyní žalobcovou, žalobci 220 Kč 50 h. Splátka činila správně 221 Kč 04 h. Žalobu o zaplacení celé pohledávky procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud jí vyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Z nesporného stavu věci je zřejmo, že dlužník — nynější žalovaný — byl dle vyrovnání povinen zaplatiti žalobci 15% jeho pohledávky